

Pedagoški programi

Ljubljanskega gradu

za šolsko leto
2020/2021

Ljubljanski
grad

Ljubljana
Castle

Kazalo

Predšolski in prva triada OŠ

04 Iskanje zmajevega zaklada

KAJ? Vodení ogled

05 Zmaj z Ljubljanskega gradu

KAJ? Ustvarjalna delavnica

06 Zavozlanke

lutkovna detektivka

KAJ? Vodení ogled

Predšolski, prva in druga triada OŠ

07 LUTKO tech

spoznajmo lutkovne tehnike

KAJ? Vodení ogled

08 Friderik, grajska podgana

KAJ? Lutkovna predstava

10 Skrivni recept grajskega kuharja

KAJ? Doživljajska kulinarična delavnica

12 Pokukajmo med pravljice

KAJ? Vodení ogled

Prva in druga triada OŠ

13 Pobeg viteza Erazma

KAJ? Vodení ogled

14 Pridruži se Zmajski družini

KAJ? Vodení ogled

15 Friderikove preizkušnje

KAJ? Vodení ogled

16 Zavzemimo trdnjavo!

KAJ? Ustvarjalna delavnica

17 Viteška šola

KAJ? Ustvarjalna delavnica

Prva, druga in tretja triada OŠ

18 Po poteh cesarja Friderika III. Habsburškega

KAJ? Vodení ogled

Tretja triada OŠ in srednješolci

19 Vodení ogled po razstavi Za devetimi gorami

KAJ? Vodení ogled

20 Časovni stroj od Emone do mestnega simbola

KAJ? Vodení ogled

21 Izza grajskih rešetak o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu

KAJ? Vodení ogled

22 Pot na Šance in arhitekt Jože Plečnik

KAJ? Vodení ogled

23 Lutkologija – po dolgem in počez o lutkovni umetnosti

KAJ? Vodení ogled

24 Razstava Slovenska zgodovina

KAJ? Vodení ogled

25 Umetniška svoboda

KAJ? Vodení ogled

Predšolski, osnovnošolci in srednješolci

26 70 let skrivnosti

KAJ? Vodení ogled Lutkovnega gledališča Ljubljana in
Lutkovnega muzeja

27 Moja Ljubljana

KAJ? Ogled lutkovne predstave in Ljubljanskega gradu

28 Z odra v muzej

KAJ? Ogled lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

29 Lutkoteka

KAJ? Ogled historične lutkovne predstave in
Lutkovnega muzeja

Spoštovani ravnatelji, profesorji, učitelji in vzgojitelji,

Ljubljanski grad je skozi stoletja doživel mnoge arhitekturne preobrazbe, za njegovimi zidovi so se odvijale številne zgodbe, tako srečne kot tragične, vsaka pa ga je na svoj način zaznamovala in mu vdihnila poseben pečat. Da ta bogata snovna in nesnovna dediščina ne bi utonila v pozabo, smo za vas pripravili novo knjižico pedagoških programov Javnega zavoda Ljubljanski grad za šolsko leto 2020/2021 in jo obogatili s kar nekaj novostmi.

V sodelovanju z Anjo Štefan smo pripravili tematsko razstavo Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo. Najmlajše bomo v svet pravljic popeljali na vodenem ogledu Pokukajmo med pravljice (stran 12). Starejšim pa je namenjen voden ogled po razstavi (stran 19), na katerem bodo prek najbolj znanih slovenskih pravljicnih junakov spoznavali bogastvo slovenske ljudske pripovedi.

Pomembna novost je Grad na obisku. Želimo si, da bi lahko grajske zgodbe delili tudi s tistimi, ki se ne morejo sami podati na raziskovanje te mogočne utrdbe, zato smo zasnovali dva programa, v sklopu katerih ponujamo tudi možnost gostovanja.

Prvi je lutkovna predstava Friderik, grajska podgana (stran 8), ki smo jo pripravili v sodelovanju z Ireno Rajh in Anžetom Virantom. Če še niste slišali za slavnega Friderika, naj vam ga na kratko predstavimo. Friderik je podgana, ki pozna vse skrite kotičke Ljubljanskega gradu ter njegove najbolj zanimive zgodbe. Srečanje z njim je vedno zelo poučno in zabavno, saj svoje pripovedi rad začini s humorjem.

Sloveniji bo v prihodnjem letu pripadel laskavi naziv evropska gastronomska regija 2021, zato smo ob tej priložnosti zakuhali poseben program, doživljajsko kulinarčno delavnico Skrivni recept grajskega kuharja (stran 10), na kateri bodo otroci podrobneje spoznavali srednjeveško kuhinjo.

Za mlade pustolovce je na voljo tudi povsem nov program Friderikove preizkušnje (stran 15), na katerem bodo prek različnih preizkušenj odkrivali grajsko arhitekturo.

Za dodatne informacije in rezervacijo termina nam pišite na e-naslov virtualni-grad@ljubljangrad.si ali nas pokličite po telefonu 01/ 232 99 94.

Obisk Ljubljanskega gradu je prav posebno doživetje. Obiščite nas in tudi sami podoživite pravljичen stavek ... Bilo je nekoč ...

Veselim se vašega obiska! Z veseljem pa se bomo odzvali tudi vašemu povabilu.

Na snidenje,
vaš Ljubljanski grad

Iskanje zmajevega zaklada

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

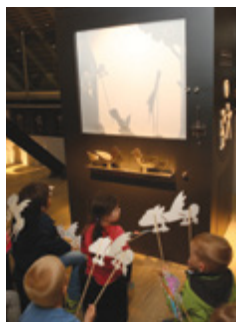
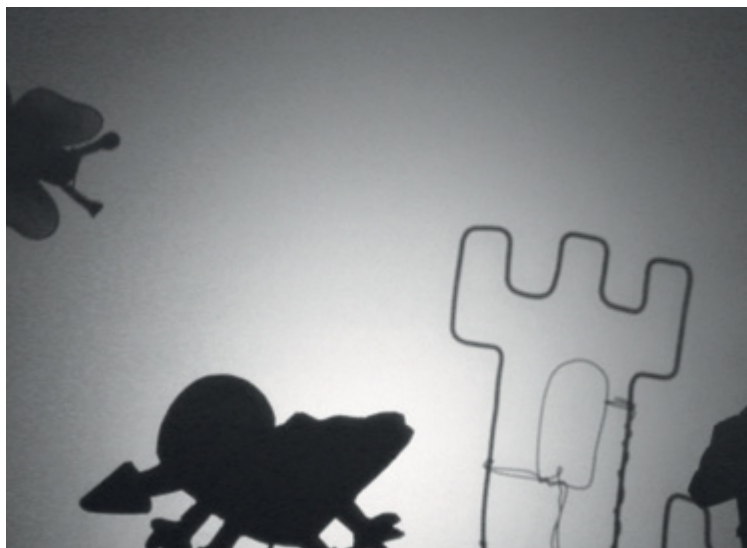
Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Legende pravijo, da zmajeva družina domuje na Ljubljanskem gradu. Grajski zmajček Franci je eden tistih zmajev, ki se obiskovalcev veseli, jim rad pomaga in pušča sledi, da bi radovednejšem pomagal pri raziskovanju grajske zgodovine. Skupaj se bomo napotili po njegovih sledeh in raziskali grad, sledili bomo njegovim sporočilom in reševali naloge, ki nam jih bo dal Franci.

Vodeni ogled »Iskanje zmajevega zaklada« je namenjen predšolskim skupinam in učencem prve triade osnovnih šol; pri njem se vsebinsko dopolnjujeta in prepletata dva svetova – pravljичni in stvarni. Pri iskanju zaklada je v veliko pomoč grajski vodnik, opremljen z raznovrstnimi pomagali. Učenci aktivno sodelujejo pri reševanju zmajevih nalog in nestrno čakajo na odkritje zaklada, ki ga prejmejo v spomin.

Zmaj z Ljubljanskega gradu

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

Trajanje: 90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Zmaji se pojavljajo v različnih kulturah po svetu, zmaj pa je tudi simbol Ljubljane in Ljubljanskega gradu, zato si zasluži, da ga otroci поближе spoznajo. Na ogledu grajskih prostorov skušamo poiskati zmajeva skrivališča in najti sledove, ki jih je zmaj pustil za seboj. V kapeli sv. Jurija otrokom povemo legendo o Juriju – preprostem mladeniču, ki je premagal zmaja in tako rešil Ljubljano.

Sledi delavnica za ustvarjalne, kjer otroci po nasvetu lutkovnih mojstrov izdelajo plosko lutko zmaja. Z njo se odpravijo v Lutkovni muzej in jo preizkusijo na odru senčnih lutk ter oživijo največjega zmajskega prebivalca gradu – velikega lesenega zmaja, ki domuje pod muzejsko streho.

Zavozlanke

lutkovna detektivka

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Ponoči so Ljubljanski grad obiskali nepridipravi in iz Lutkovnega muzeja odnesli več dragocenosti, zato smo na gradu izdali razglas: »Potrebujemo pogumne pomočnike pri iskanju lutk in razpletanju napete lutkovne detektivke!«

Otroci pri lutkovnih junakih, kot so Gašperček, Žogica Marogica, Ostržek, Pavliha ter drugi lutkovni kljukci, iščejo namige, ki vodijo do ukradenih lutk. Ko jih najdejo, z njimi zaigrajo na muzejskih odrih. Tako skozi igro spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo svoje znanje o lutkovni umetnosti.

LUTKO tech

spoznajmo lutkovne tehnike

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Lutkovni muzej hrani najstarejše slovenske lutke. So vse enake? Kako z njimi ravnamo, kako jih poimenujemo in kako oživljamo?

Otroci v družbi s slovenskimi lutkovnimi junaki spoznajo lastnosti in razlike med lutkovnimi tehnikami (marionete, ročne lutke, senčne lutke ...) ter hkrati veliko izvedo o slovenski lutkovni zgodovini, lutkovnih uspešnicah, najpomembnejših ustvarjalcih in posebnostih slovenskega lutkarstva v širšem evropskem kontekstu. Po ogledu se tudi sami preizkusijo kot lutkarji na muzejskih odrih.

Friderik, grajska podgana

Na voljo od 5. 10. 2020

Novo v programu

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

Trajanje: 30 minut

KOLIKO?

Cena: 5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6,5 EUR/osebo*

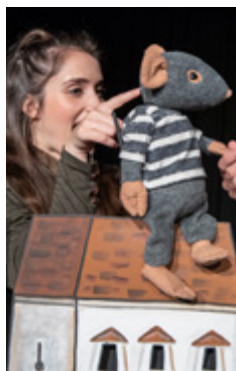
LOKACIJA?

Grajsko gledališče

Friderik ni običajna podgana, ena od mnogih, ki prebivajo na Ljubljanskem gradu, ampak je pravi gospod in grajska legenda. Na gradu živi že stotine let, pozna vse skrivne prehode in ječe, videl je vse, kar se je na gradu dogajalo. Kličejo ga Friderik Prvi, ker je pri vsem prvi. Bil je na prvi bojni črti, ko so Ljubljano napadli Turki. Ko so v Napoleonovih časih grad zasedli Francozi, se je prvi naučil peči francoske rogljičke, in govori se, da se je prvi tudi poljubljajal po francosko. Spoznal je vse zapornike, ki so bili zaprti v grajskih ječah, in nekaterim tudi pomagal na »smrdljivo« svobodo.

Lutkovna predstava, nastala po prigodah, zapisanih v slikanici Friderik, grajska podgana, bo otroke popeljala v skrivnostni svet Ljubljanskega gradu. Najboljši grajski vodnik, podgana Friderik, ki na gradu prebiva, že odkar ta stoji na Grajskem griču, bo predstavil zgodovino gradu in mesta, pomembne dogodke, ki so se pripetili, in pomembne osebnosti, ki so povezane z zgodovino gradu. In vse to na igriv in zabaven način namiznega lutkovnega gledališča.

* Minimalno število oseb je 60.

Grad na obisku

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

Trajanje: 30 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava:

01/ 232 99 94 ali

virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

LOKACIJA?

Grad na obisku

Predstava in izbrani vodeni ogled

KAJ?

Lutkovna predstava
in voden ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 120 minut

KOLIKO?

Cena: 9 EUR/osebo *

Cena s povratno

vozovnico za vzpenjačo:

10,5 EUR/osebo *

LOKACIJA?

Grajsko gledališče

ZBIRNO MESTO ZA VODENI OGLED:

most pred glavnim vhodom

Zgodba: Barbara
Brodnik | Režija: Irena
Rajh | Dramatizacija in
dramaturgija: Anže Virant
| Likovna podoba: po
ilustracijah Gorazda Vahna
| Poslikava scenografije,
lutkovna tehnologija in
izdelava: Marina Hrovatin |
Izdelava scenografije in lutk:
Blaž Poljanšek | Glasba: Nino
de Gleria | Kostumografija:
Iztok Hrga | Igra in animacija:
Anka Eržen / Vanja Iva Kretič
in Mitja Lovše / Jure Rajšp

Ob ogledu predstave Friderik,
grajska podgana vam priporočamo,
da se udeležite tudi vodenega
ogleda po Ljubljanskem gradu.

* Minimalno število oseb je 60.

Skrivni recept cesarjevega kuharja

Novo v
programu

KAJ?

Doživljajska kulinarčna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zmajev brlog

Cesarjev najljubši kuhar je hudo zbolel, zato je cesar, čeprav s težkim srcem, primoran poiskati drugega. Svojim slom je naročil, naj po vsej deželi razglasijo: »Kdor bo pripravil okusno jed, ki bo hkrati tudi poklon prednikom, bo izbran za novega cesarjevega kuharja!« Njegov kuhar pa mu je moral obljubiti, da ne bo nikomur izdal svojih receptov. Na razpis so se odzvali številni vrhunski kuharji in kuharice, od blizu in daleč. Pripravljali so izbrane jedi z zelo redkimi in dragimi sestavinami, vendar zaman. Cesar je enega za drugim zavračal. Zato se je cesarjev kuhar odločil, da kljub dani obljubi vseeno ne bo le sedel križem rok. Vas zanima, kaj je storil?

Grad na obisku

Na doživljajski kulinarični delavnici bomo prek različnih izzivov in interaktivnih predmetov spoznavali srednjeveško kuhinjo. Ste vedeli, da se imenuje tudi črna kuhinja? Pa veste zakaj? Številnih jedi, ki jih imamo danes na jedilniku, takrat še niso poznali. Morda veste katere? Skupaj bomo odkrivali tudi številne zanimivosti o prehranjevalnih navadah različnih družbenih slojev, bontonu za mizo in kako so nekdanj skrbeli za higieno. Če bomo uspešno razrešili vse izzive, bomo na koncu odkrili recept, po katerem bomo pripravili jed, kateri se ne more upreti niti sam cesar.

KAJ?

Doživljajska kulinarična delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava:
01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

LOKACIJA?

Grad na obisku

Pokukajmo med pravljice

Novo v programu

KAJ?

Vodeni ogled po razstavi Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo (v času trajanja razstave: 9. 7. 2020 – 23. 5. 2021)

KAKO DOLGO?

Trajanje: 45 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo
Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Pravljice nas spremljajo od malih nog. Najbrž si vsak od nas težko predstavlja otroštvo brez pripovednih junakov, kot so kralj Matjaž, Povodni mož, Mojca Pokrajculja ali Peter Klepec, ter v spominu nosi ilustracije, ki krasijo te zgodbe. Kako pa so prišle pravljice k nam? Potovale so med ljudmi, s pripovedmi so se povezovali in si krajšali čas ob vsakdanjih opravilih in prazničnih priložnostih, vse dokler niso bile nekega dne zapisane in še nekoliko kasneje ilustrirane in pripravljene, da jih s knjižnih polic odnesemo domov. In tako so navsezadnje našle pot do naših src.

Na vodenem ogledu po razstavi Za devetimi gorami bomo slišali, kako je potovalo pravljlično izročilo, kdo so bili pripovedovalci in zbiralci slovenske slovstvene folklorne, kako se je terenskega dela loteval Milko Matičetov, spoznali, o čem pripovedujejo ljudske pripovedi ter prisluhnili zgodbam iz ljudskega izročila.

Pobeg viteza Erazma

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Po pripovedi ene izmed legend je znamenitega viteza Erazma Predjamskega usoda pripeljala tudi na Ljubljanski grad. V tukajšnjo plemiško ječo ga je dal zapreti sam cesar, saj naj bi Erazem v napadu besa ubil poveljnika cesarske vojske. A pustolovski duh vitezu ni dal miru in začel je kovati načrt o pobegu. To pa le ni tako preprosto, kot se zdi na prvi pogled, za uspešen pobeg je namreč treba dodobra preučiti ves grad.

S pomočjo zemljevida, na katerem se skrivajo različni namigi za uspešen pobeg, se otroci v družbi grajskega vodnika odpravijo na pustolovsko popotovanje po gradu, ki jih naposled pripelje do skrivnega izhoda; pri tem temeljito spoznajo grad, njegovo preteklost, obrambne funkcije ter arhitekturne posebnosti. Ker pa je bil Erazem predvsem vitez, se bomo pogovarjali tudi o tem, kdo sploh je lahko postal vitez, ter kakšni so bili viteška šola, viteški kodeks in viteška bojna oprava.

Pridruži se Zmajski družini

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Zmajska družina je družba zaščitnikov Ljubljanskega gradu. Njena naloga je ubraniti grajske zgodbe pred pozabo in ga tako zaščititi. In kako postati član te spoštovane družine? Za vstop v družino je treba s pomočjo posebnega vodnika po Ljubljanskem gradu, ki ga je napisal mladinski pisatelj Žiga X. Gombač in ilustriral Ivan Mitrevski, priti do dna vsem grajskim skrivnostim. Ampak pozor! Pri raziskovanju se je treba spopasti s simpatičnimi ugankami, spretnostnimi preizkusi in možganskimi kravžlarijami.

Interaktivna učna pot otroke vodi po devetih različnih točkah gradu, na katerih se ob reševanju posameznih nalog in vodnikovi razlagi sprehodijo skozi grajsko preteklost, ko je grad služil različnim namenom: od trdnjave z ječami, vojašnice, kaznilnice pa vse do danes, ko je najbolj obiskana turistična točka daleč naokrog. Mladi raziskovalci po končanem ogledu prejmejo potrdilo o članstvu v spoštovani Zmajski družini, kar sploh ni majhna reč ...

Friderikove preizkušnje

Novo v programu

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

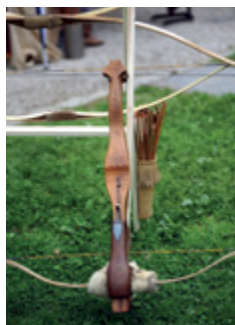
Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Najstarejši grajski prebivalec, Friderik Prvi, je prebrisana podgana, ki pozna prav vsak skrit kotiček Ljubljanskega gradu. Že stoletja si domišlja, da je modre krvi, zato hodi po dveh nogah, leta pa so mu brke obarvala sivo. Najpogosteje ga najdemo v grajski ječi, kjer so mu jetniki zaupali prenekatero zgodbo.

Svoje znanje rad deli z vsemi, ki so vsaj toliko prebrisani kot on sam, zato nas je povabil k reševanju preizkušenj in nalog, ki nas popeljejo v raziskovanje skritih kotičkov gradu in grajske arhitekture. Če bomo uspešno posneli pet fotografij z rešitvijo njegovih zagonek, nas na koncu čaka ogled Virtualnega gradu ter prav posebno priznanje. Si upate sprejeti izziv?

Zavzemimo trdnjavo!

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

Trajanje: 90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Ker je bil Ljubljanski grad zgrajen, da bi varoval mesto pred sovražniki, najdemo na njem še danes veliko elementov, namenjenih obrambi te trdnjave. Postavili se bomo v dve vlogi. V vlogi napadalcev in v vlogi braniteljev gradu bomo spoznali možnosti, ki so jih v poznem srednjem veku imeli tisti, ki so oblegali grad, in tisti, ki so ga pred oblegovalci branili.

Med raziskovanjem gradu bomo spoznavali nove besede, kot so obrambni jarek, strelna lina, izlivnica, skrivni izhod, ajželj ... Prav tako se bomo seznanili z nekaterimi vrstami orožja, ki so jih uporabljali na koncu srednjega veka. Temu bo sledila ustvarjalna delavnica, na kateri si bo vsak izdelal lesen lok in puščice – nepogrešljiv del opreme, ki so jo tako vitezi kot graščaki uporabljali ne le v boju proti sovražniku, temveč tudi pri lovu v grajskih gozdovih. Si upate stopiti v čevlje srednjeveških bojevnikov in sprejeti izziv, v katerem bosta na preizkušnji mirnost vaše roke in ostrina vašega očesa?

Viteška šola

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

Trajanje: 90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico

za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Vitezi so bili pogumni srednjeveški bojovníki, živeli so pustolovsko in razburljivo življenje. Pred sovražniki so neustrašno branili ozemlje svojega gospodarja, se zavzemali za šibke in nemočne ter neutrudno preganjali hudodelce. Vitez pa ni mogel postati vsak. Le izbranci so se lahko udeležili viteške šole, v kateri sta bila na preizkušnji njihova pogum in dobrosrčnost, in le tisti, ki so uspešno opravili vse naložene izzive, so si na koncu prislužili viteški naziv.

Na potepu po gradu bomo izvedeli veliko zanimivosti iz življenja vitezov, kot so: kdo so bili izbranci, ki so lahko postali vitezi, kako je potekala viteška šola, kdo je bil paž in kdo oproda, kako je potekala slovesna povitezitev in kakšen je bil viteški kodeks, ki so ga morali spoštovati prav vsi vitezi. Nato pa bomo na ustvarjalni delavnici izdelali najbolj prepoznavna simbola pogumnega srednjeveškega bojovníka – meč in ščit – ter se v viteški mali šoli tudi sami preizkusili v vihtenju meča.

Po poteh cesarja Friderika III. Habsburškega

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Cesar Friderik III. Habsburški je bil leta 1440 izvoljen za nemškega kralja, leta 1452 pa je postal cesar Svetega rimskega cesarstva. Bil je zadnji cesar, ki ga je okronal papež, in prvi Habsburžan na tem položaju. V svojo last je prejel tudi Ljubljanski grad, ki je tako postal deželnoknežji grad.

Namen vodenega ogleda je prepoznati zgodovinsko vlogo mesta in gradu ter njuno povezanost, spoznati tedanje navade ter razslojenost družbe, ki je določala tudi način oblačenja in bonton. Skupaj bomo odkrivali odgovore na številna vprašanja, kot so: So ob sklepanju pogodb med seboj res delili zaušnice, ker so verjeli, da si bodo tako dogovor, ki so ga sklenili, lažje zapomnili? So na srednjeveških gradovih in dvorih res po mili volji praznovali ter prirejali veličastne pojedine? Kakšne specialitete so si privoščili premožni in kaj so imeli na jedilniku revnejši sloji? Poleg tega pa bomo spoznavali številne zanimivosti iz življenja Habsburžanov – mogočne dinastije, ki je več stoletij vladala tudi večini ozemlja današnje Slovenije.

Vodeni ogled po razstavi Za devetimi gorami

**Novo v
programu**

KAJ?

Vodeni ogled po razstavi Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo (v času trajanja razstave: 9. 7. 2020 – 23. 5. 2021)

KAKO DOLGO?

Trajanje: 45 minut

KOLIKO?

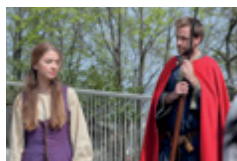
Cena: 4 EUR/osebo
Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhomom

Še dandanes zelo veliko ljudi verjame, da so pravljice namenjen le otrokom. Pa je temu res tako? Prvotno so bile pravljice namenjene odraslim in šele kasneje, od 18. stoletja dalje, se je to začelo spreminjati. Kakšne družbene in zgodovinske okoliščine so vplivale na to spremembo? Ob kakšnih priložnostih so si pripovedovali zgodbe nekoč ter ob kakšnih si jih danes? Se je veliko spremenilo? Kdo so najbolj poznani in uveljavljeni pripovedovalci in zapisovalci pripovednega izročila v našem prostoru? Zakaj je za narod tako zelo pomembno, da ga ohranjamo? Na ta in številna druga vprašanja bomo skupaj poiskali odgovore na vodenem ogledu po razstavi, ki smo jo pripravili v sodelovanju s priznano pesnico, pisateljico in pripovedovalko Anjo Štefan.

Prek znanih slovenskih pripovedi in njihovih junakov, kot sta Mojca Pokraculja in Povodni mož, se bomo podali tja daleč, za devetimi gorami, zunaj vsakdanjih okvirov časa in prostora, ter skupaj odkrivali tudi njihovo neprecenljivo sporočilno vrednost, v katero so vtakane večne resnice in modrosti, zaradi katerih so vedno aktualne in zanimive za vse generacije.

Časovni stroj

od Emone do mestnega simbola

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 7 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico

za vzpenjačo: 8,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

»Časovni stroj« udeležence na vodenem ogledu popelje skozi šest prelomnih obdobj, ki so zaznamovala zgodovino Ljubljanskega gradu in razvoj našega mesta. Na vsaki od »časovnih postaj« jih pričaka druga osebnost in jim predstavi »svoje« obdobje.

Sprehod se začne v rimski Emoni in se nadaljuje v času, ko se v spopade med pogani in kristjani »vmeša« sv. Jurij in premaga strašnega zmaja. Srednji vek pripelje na Ljubljanski grad cesarja Friderika III. Habsburškega in tudi kakšno dvorno damo. Predstavnik Napoleonovih Ilirskih provinc je seveda vojak. 19. stoletje pomeni za Ljubljanski grad temučno obdobje s kaznilnico in kaznjenci, 20. stoletje pa mineva v znamenju nekaterih velikih imen, med katerimi izstopa nekdanji ljubljanski župan Ivan Hribar. Kostumirani predstavniki vseh naštetih obdobj ustvarijo prav posebno razpoloženje, ki je poučno in zabavno hkrati. Vstopite na grajski »časovni stroj«!

Izza grajskih rešetak

o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 7 EUR/osebo

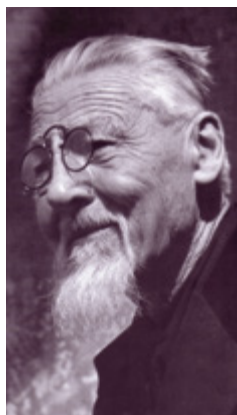
Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 8,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Na doživljajskem vodenem ogledu »Izza grajskih rešetak« uvodoma prisluhnemo kaznjencu, ki je ujetništvo na gradu preživel v 19. stoletju, v času kaznilnice, nato pa skočimo še dlje v preteklost in občutimo sramoto, ki je doletela Ljubljančanko pred skoraj pol tisočletja. Že pogled v Ječo na prostem nam pove, da se je morala čarovništva obsojena Anica hudo pregrešiti. Rabelj Hans pa ni ob njej z namenom, da bi ji lajšal tegobe. Pri skrivnem izhodu spoznamo, kakšna usoda bi doletela plemiča Erazma, če ne bi prav zvito pobegnil iz grajskega ujetništva. Na koncu srečamo še politična obsojenca, ki sta bila zaprta na Ljubljanskem gradu, italijanskega revolucionarja in Ivana Cankarja, ki se mu je hudo zareklo zoper cesarsko oblast.

S pomočjo kratkih igranih prizorov občutimo vse njihove tegobe, grajski vodnik pa te zgodbe poveže in tako predstavi celovit razvoj kaznovanja od konca srednjega veka in v pripoved vplete tudi vlogo Ljubljanskega gradu. Pokukajte skozi grajske rešetke in spoznajte nekoliko temučno in skrivnostno plat burne grajske preteklosti!

Pot na Šance in arhitekt Jože Plečnik

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Arhitekt Jože Plečnik je tudi za Ljubljanski grad izdelal številne načrte prenove. Med njimi je treba izpostaviti predvsem njegov neuresničen projekt slovenske akropole, ki naj bi postala simbol vsega naroda. Sredi tridesetih let je lahko skromneje prezidal samo Šance – mestno trdnjavo iz 16. stoletja, ki so bile skupaj s stolpom Padav najsrajnejša točka grajske obrambe.

Po uvodni predstavitvi razgibane zgodovine Ljubljanskega gradu grajski vodnik skupino seznani s Plečnikovimi izvedenimi in neizvedenimi načrti v povezavi z gradom in Grajskim gričem. Predstavi ji projekt obnove Šanc in materiale, ki jih je arhitekt uporabil pri obnovi. Na koncu se skupaj povzpnejo na Razgledni stolp, ki je odlična točka za ogled nekatereh mojstrovih del v Ljubljani: NUK-a, Tromostovja, Tivolija in po njegovih načrtih prenovljenega Kongresnega trga.

Lutkologija

po dolgem in počez o lutkovni umetnosti

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Kdo pravi, da so lutke le za otroke? Lutkovna umetnost je prava znanost in resna umetnost, ki ima pri nas več kot stoletno tradicijo.

Lutkarstvo se vseskozi prepleta z glasbo, literaturo, slikarstvom, kiparstvom, zgodovino ... in tako ustvarja prave celostne umetnine. Ko lutke dobi v roke restavrador, pa mu pomaga celo naravoslovje. Učenci odkrivajo lutkovno umetnost z različnih vidikov, skozi zgodbe o lutkovnih predstavah, umetnikih in literarnih predlogah ter spoznavajo ljudsko tradicijo, zgodovino in umetnost.

Razstava Slovenska zgodovina

* Pri vodenem ogledu razstave Slovenska zgodovina se obračuna cena 4 EUR na osebo (v skupini najmanj 10 in največ 20 oseb), pri kombinaciji s kakšnim drugim programom iz pedagoške ponudbe je potrebno doplačilo 30 EUR na skupino.

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Območje današnje Slovenije ima bogato zgodovino, saj najstarejši in redki sledovi človeške navzočnosti na njem segajo okoli 200.000 let v preteklost. Od takrat je bil ta košček zemlje na križišču naravnih poti med Alpami, Jadranom in Panonijo stičišče različnih kultur in ljudstev, ki so nam s svojimi dejanji in načinom življenja zapustili raznoliko dediščino. Vas zanima, kako so živeli praljudje, kdaj so se sem naselili Slovani, kako so se razvila srednjeveška mesta in kaj vse je prinesel novi vek? Na razstavi Slovenska zgodovina, prvi pri nas, ki zajema celotno zgodovino tega območja od prazgodovine pa vse do danes, se učenci in dijaki spoznajo s ključnimi dejavniki, ki so odločilno vplivali na izoblikovanje slovenske identitete in nastanek naše samostojne države Slovenije. Vse to in še več ponuja sodobno zasnovana razstava, ki obiskovalcem s pomočjo fotografij, predmetov, filmov in strokovnega vodstva približa delček naše bogate zgodovine.

Vodstvo po razstavi je primerno za učence tretje triade in srednješolce. Zaradi manjših razstavnih prostorov priporočamo za klasična vodstva skupine do največ 20 oseb. Večjim skupinam priporočamo, da ogled razstave združijo s kakšnim drugim programom iz naše pedagoške ponudbe.

Umetniška svoboda

Informacije in najave:
recepција@hostelcelica.com

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

Trajanje: 45 minut

KOLIKO?

Cena: 3 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: recepcija
 Hostla Celica (Metelkova 8,
 1000 Ljubljana)

Avtonomni kulturni center Metelkova mesto velja za enega najbolj barvitih kotičkov Ljubljane, vendar njegova zgodovina ni bila vedno prijazna. Skozi zgodovino je bilo območje zaznamovano z izživiljanjem nad človeškim telesom, saj je bil prav ta predel mesta namenjen mestnemu morišču, konec 19. stoletja pa so ga zasedle vojaške enote: Ljubljana je dobila vojašnico z zaporom, ki je bila v uporabi vse do leta 1991. Danes je Metelkova mesto sinonim za alternativno kulturo in umetnost; v nekdanjem zaporu je Hostel Celica, ki ga upravlja Ljubljanski grad, eden izmed najbolj unikatnih hostlov na svetu, vendar pot do tega laskavega naziva ni bila lahka ...

Na vodenem ogledu Umetniška svoboda, ki je namenjen učencem tretje triade osnovnih šol ter srednješolskim skupinam, spoznamo zgodovino ter pomembnost AKC Metelkova Mesto, nato pa se odpravimo v Hostel Celica, kjer bomo videli, kako je umetnost »osvobodila« nekdanji zapor in ga spremenila v enega izmed najbolj svojevrstnih in znanih hostlov na svetu.

70 let skrivnosti

KAJ?

Vodeni ogled Lutkovnega gledališča Ljubljana in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

Trajanje: 90 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo
(vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Zbirno mesto: Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

**Skupaj
z Lutkovnim gledališčem
Ljubljana smo za vas pripravili
posebne pakete, ki vam olajšajo
organizacijo obiska prestolnice.
Izbirate lahko med
naslednjimi ponodbami:**

Informacije in prijava: Špela Juntos,
Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali
e-naslov: organizacija@lgl.si

Lutkovno gledališče je praznovalo že 70 - letnico svojega delovanja. Za nami je prvih 70 let predstav, pravljic, spominov in skrivnosti, ki bi jih radi delili z vami.

Vodeni ogled, naslovljen 70 let skrivnosti, se začne z raziskovanjem skritih kotičkov Lutkovnega gledališča Ljubljana, v katerem si bomo ogledali različne prostore gledališča in prisluhnili starim zgodbam o njegovih začetkih. Potem se bomo z vzpenjačo povzpeli na Ljubljanski grad in obiskali Lutkovni muzej, v katerem so na ogled nekatere naše najstarejše lutke. V sedmih desetletjih so tudi one doživele in preživele mnogo zanimivega in presenetljivega: prve uspehe, pisma oboževalcev, poti v tujino, uničujoč požar, ki je med drugim vzel Zvezdico Zaspanko, številne selitve, popotovanja z »modrim avtobusom« in še in še. Na zvočno-vizualnem potovanju v preteklost 70 let skrivnosti se bomo srečali s 70 leti slovenske lutkovne zgodovine, si jo ogledali, se je dotikali in ji prisluhnili.

Seznam
predstav
Lutkovnega
gledališča
Ljubljana
najdete na
www.lgl.si.

Moja Ljubljana

KAJ?

Ogled lutkovne predstave
in Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

Trajanje: do 180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje
povratno vozovnico za
vzpenjačo)

KJE?

Zbirno mesto: Lutkovno
gledališče Ljubljana (Krekov
trg)

Informacije in prijava: Špela Juntos,
Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali
e-naslov: organizacija@lgl.si

Šolska skupina si najprej ogleda izbrano in dogovorjeno
lutkovno ali dramsko predstavo v Lutkovnem gledališču
Ljubljana in se nato spozna z delovanjem gledališča. Sledi
vožnja s tirno vzpenjačo na Ljubljanski grad, kjer se udeleži
kateregakoli programa iz te brošure, ki ustreza njeni sta-
rostni skupini. Po zaključenem raziskovanju srednjeveške
trdnjave se lahko povzpne še na Razgledni stolp in si ogleda
katero izmed stalnih razstav na gradu: Virtualni grad, Slov-
ensko zgodovino, Kaznilnico ali Lutkovni muzej.

Seznam predstav
Lutkovnega gledališča
Ljubljana najdete na
www.lgl.si.

Z odra v muzej

KAJ?

Ogled lutkovne predstave in
Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

Trajanje: do 180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje
povratno vozovnico za
vzpenjačo)

KJE?

Zbirno mesto: Lutkovno
gledališče Ljubljana (Krekov
trg)

Informacije in prijava: Špela Juntos,
Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali
e-naslov: organizacija@lgl.si

Ogledu katerekoli lutkovne ali dramske predstave s programa Lutkovnega gledališča Ljubljana sledi obisk Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu, kjer se šolske skupine seznani s posameznimi mejniki slovenskega lutkarstva, različnimi lutkovnimi tehnikami (v katerih se učenci preizkusijo tudi sami) in drugimi posebnostmi lutkovnega gledališča. Na izbiro so različni tipi vodenih ogledov na temo Lutkovnega muzeja, ki so predstavljeni tudi v tej brošuri. S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Vodenji ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

**Več o historičnih
lutkovnih predstavah
Lutkovnega gledališča
Ljubljana si lahko
preberete na www.lgl.si**

Lutkoteka

KAJ?

Ogled historične lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

Trajanje: do 180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Most pred glavnim vhodom na Ljubljanskem gradu ali Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

Informacije in prijava: Špela Juntos,
Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali
[e-naslov: organizacija@lgl.si](mailto:organizacija@lgl.si)

Lutkoteka oživlja najstarejše lutkovne predstave, ki so še posebej navdušile občinstvo in zaznamovale gledališki spomin. Po ogledu ene izmed lutkotečnih predstav, Doktor Faust (1938), Žogica Marogica (1951) ali Sapraniška (1986), sledi ogled Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu. Na izbiro so različni tipi vodenih ogledov, ki so predstavljeni tudi v tej brošuri. S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Vodení ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

**Ob
obisku
gradu ne
spreglejte**

Grajsko orožje

Ljubljanski grad je stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se do danes ohranili le skromni ostanki. Kakšno je bilo videti orožje, ki so ga na slovenskem območju uporabljali ob koncu srednjega veka, ob verodostojno rekonstruiranih primerkih spoznamo na razstavi Grajsko orožje.

Virtualni grad

Dvanajstminutna projekcija zgodovine Ljubljanskega gradu, njegovega arhitekturnega razvoja, arheoloških spoznanj – vse do današnje podobe! Virtualni sprehod ne omogoča zgolj potovanja v preteklost Ljubljanskega gradu, ampak nam ponuja bogato znanje in razmislek o razvoju, namembnosti in kulturni dediščini gradu.

Ob
obisku
gradu ne
spreglejte

Kaznilnica

Stalna razstava, katere postavitve temelji na kombinaciji prezentirane stavbne dediščine samic, ki so bile zgrajene v drugi kaznilniški fazi (1868–1895), in vsebinah, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v 19. in v začetku 20. stoletja. Izjemno privlačni so razstavljeni originalno stavbno pohištvo, kronološka predstavitev obdobja v razvoju kaznilnice in navidezna resničnost – hologram, ki ga spremlja generirani zvok.

Programi v brošuri se izvajajo vse leto, potrebna pa je predhodna najava.

Kako do nas?

Do nas lahko pridete s potniškim prometom; če prihajate z avtobusom, lahko parkirate na Streliški ulici pred Cesto slovenskih kmečkih uporov, ki vodi na Ljubljanski grad.

Pot nadaljujete:

- peš po sprehajalnih poteh (10–15 min),
- s tirno vzpenjačo. Spodnja postaja vzpenjače je na Krekovem trgu, vozi vsakih 10 minut.

Kako rezerviram ogled ali delavnico?

po elektronski pošti

virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

po telefonu

01 / 232 99 94
(od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure)

več informacij

info-center@ljubljangskigrad.si
www.ljubljangskigrad.si

Izdal: Javni zavod Ljubljanski grad
Zanj: Mateja Avbelj Valentin, direktorica

Avtorji besedil: Marko Brunskole, Anka Hančič,
Petra Kučič, Andreja Dular, Anže Ravnikar, Tjaša
Tomšič, Nadja Ocepek
Uredili: Marko Brunskole, Petra Kučič in Andreja
Dular | Fotografije, ilustracije in render: Sara Bano,
Andrej Blatnik, Urška Boljkovac, Miha Hančič,

Javni zavod Ljubljanski grad
Grajska planota 1, p.p. 72, Si - 1001 Ljubljana
tel: + 386 1 306 42 30,
faks: + 386 1 306 42 64,
e - pošta: info@ljubljangskigrad.si

Primož Hieng Arne Hodalič, Zala Kalan, Miha
Mally, Nadja Ocepek, Domen Pal, Matevž
Paternoster, Tilen Sepič, Nada Žgank, arhiv
MGML – Plečnikova zbirka, arhiv Ljubljanskega
gradu, arhiv Lutkovnega gledališča Ljubljana,
Ada Hamza, Blaž Poljanšek | Lektorica:
Dušanka Pene | Oblikovanje: Damjana Sušnik

Ljubljana, junij 2020

Javni zavod Ljubljanski grad si pridržuje pravico do sprememb v programu. Ljubljanski grad je kulturni spomenik z izjemno kulturno vrednostjo, zato upoštevajte in spoštujte pravila, ki veljajo na njem.

@Ljubljanskigrad Ljubljana Castle ljubljana castle ljubljanskigrad.si

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

